

3049 Bde Beh. af Finansloov. f. Finantsaaret fra 1ste April 1872 til 31te Marts 1873.

3050

Undersøger man nemlig Finantsaaret 1869—1870; saa vil man finde, at der i samme til Jernbaneanlæg blev anvendt 2,372,000 Rd., og til extraordinære Anskaffelser til Hæren og Flaaden 1,222,000 Rd., altsaa tilsammen cirka 3,600,000 Rd. For Finantsaaret 1872—73 er der derimod saa godt som Intet bevilget til extraordinære Anskaffelser til Hæren, og paa § 26 er der til offentlige Arbejder og til Jernbaner o. s. v. bevilget 2,240,000 Rd. Drager man nu derfor fra det under den samme Paragraf, til Laan og Forskud beregnede Beløb af 137,000 Rd., vil der i Et og Alt i det kommende Aar kun blive anvendt cirka 2,100,000 Rd. til den Slags Udgifter. Medens der altsaa i 1869—1870 blev anvendt 3,600,000 Rd. dertil, vil der for det kommende Aar kun blive anvendt 2,100,000 Rd., hvilket giver en Forskjel af 1,500,000 Rd. Det ærede Medlem havde beregnet Differentien mellem Resultaterne af de 2 Finantsaar 1869—70 og 1872—73 til 1,700,000 Rd., men der er altsaa i Virkeligheden, naar man drager de nævnte Poster med ind under Beregningen, kun en Differenti eller et Fremskridt af ca. 200,000 Rd. Det er den hele virkelige Forskjel. Den øvrige Forskjel hidrører kun, derfor, at vi i de 4 Aar, som det ærede Medlem havde gjort til Gjenstand for sine Betragtninger, laa midt i Jernbaneanlægene, medens disse nu næsten ere færdige, eller at vi med andre Ord den Gang anvendte en hel Del mere paa Jernbanerne, end vi nu anvende, og at vi derhos da laa midt i Anskaffelser til Hæren og Flaaden, hvis Hensigtsmæssighed jeg ikke skal undersøge, som nu imidlertid ogsaa ere standfede. Det ligger jo i Sagens Natur, at, naar man det ene Aar anvender 3,600,000 Rd. til den Slags Ting, og i det andet Aar derimod kun anvender 2,100,000 Rd. til dem, saa maa der blive en meget betydelig Differenti i Resultatet. Jeg erkender naturligvis, at det ærede Medlems og mit Syn paa Jernbanerne og paa Telegraf- og Post-

væsenet er et grundforskjelligt. Det ærede Medlem har jo flere Gange fremhævet, at det Deficit, som derved fremkommer, egentlig bør betales af dem, der benytte disse Institutioner; hvortilmod jeg anser disse Institutioner for at være de store Koststænger, som i Virkeligheden sætte Agerdyrkerne og de Næringsdrivende i Stand til at bære de Byrder, som Landets Forsvar og Landets Bestyrelse paalægger, hvorfor jeg heller ikke kan Andet end indse, at de Summer, som dertil anvendes, ere godt og heldig anvendte.

Vil man overhovedet anstille Sammenligninger mellem de forskjellige Finantsaar, saa tror jeg i Dvrigt ikke, at man kan gjøre det paa nogen bedre og hensigtsmæssigere Maade end paa samme Maade, hvorpaa en Kjøbmand opgjør sin Status. Jeg indrømmer naturligvis paa Forhaand, at man ikke kan stille Staten og en Kjøbmand sammen. Men jeg tror dog paa den anden Side egentlig heller ikke, at Forskjellen er saa grumme stor. Jeg tror, at man tilnærmelsesvis kan gjøre Statens Status op paa samme Maade som en Kjøbmands, saaledes at man paa den ene Side opstiller alle Statens Aktiver og paa den anden Side dens Passiver. Aktiverne ere da naturligvis Kassebeholdningen, Indtægtsrestancer, Reservefonden og Aktivmassen samt Jernbanerne og Domainerne, disse sidste saaledes beregnede, at man multiplicerer den Indtægt, som de have givet, med 25, hvorved udkommer Jernbanernes og Domainernes Kapitalværdi. Paa Passivfiden komme dernæst selvfølgelig Udgiftsrestancerne og Gjælden. Jeg har forsøgt at sammenstille et Par Aars Regnskaber paa den Maade, og jeg skal tillade mig her at meddele, hvorledes Resultatet deraf har stillet sig. Den 31te Marts 1868 var Kassebeholdningen 6,400,000 Rd. og Indtægtsrestancerne 600,000 Rd.; Reservefonden og Aktivmassen beløb sig til 67,500,000 Rd.; Jernbaneindtægterne havde i det forløbne Aar udgjort 84,000 Rd., hvilket 25 Gange taget, giver 2,100,000 Rd., og Domainerne havde givet en Indtægt af